

AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 69.

JOLIET, ILLINOIS, 27. JULIJA 1915

LETNIK XXIV.

Do 2,000 oseb v Chicagu na parniku "Eastland" utonilo.

Uslužbeni "Western Electric"-družbe, namenjeni na letni piknik v Michigan City, Ind., storili smrt v Chicago Riveru, ko se je prenapolnjeni parnik prevrnil.

Mestna, državna in zavezna preiskava. Nemarnost kriva.

Chicago, Ill., 24. jul. — Mesto Chicago je danes zadeba strašna nesreča. Jezerski parnik "Eastland", prenapolnjen z izletniki, ki jih je bilo na krovu do 2,500, se je prevrnil v Chicago Riveru, petnajst čevljev od ladjenice, ob 7. uri 40 minut danes določne. Najgroznejša tragedija v chicaski zgodovini je ospurna celo najbolj izkušena policijska oblastva, tako da se je cemitev ponesrečence menjala vsakuto in je njihovo število neprestano rastlo.

Vzrok strašni nesreči še ni dognan. Obtožbe so podane, da je bila ladja prenapolnjena in da so bili vladni nadzorniki nemarni v svojih dolžnostih, gledati na to, da se brodarstveni zakoni ne kršijo.

Potop "Eastlanda" smatrajo za groznejšo nesrečo, nego požar Iroquois-teatra v Chicagu ali zgorenenje izletniškega parnika "General Slocum" v New Yorku. Strahovitev je bila neomejeni nesreči, ker je prišla takoj in tako hitro.

V enem trenotku je ogromni parnik odprt v reko, da splava v Michigan-sko jezero. Moški, ženske in otroci, vse v svoji prizori opravi smejče se, pojoč in pozdravljajoč v slovo. Bili so večinoma uslužbeni Western Electric-družbe na svoji vožnji na letni piknik v Michigan City, Indiana.

V naslednjem trenotku se je "Eastland" prevrnil. Veseli vzhliki izletnikov so na vekomaj utihnili.

Kapitan Peterson in ladijski usluž-

benci so bili kmalu potem aretirani, in ravno tako lastniki ladje.

Do 2,000 ponesrečencev.

Chicago, Ill., 25. jul. — Pri današnjem potopu jezerskega parnika "Eastland" je storilo smrt nad 1,800 oseb, kar je precenil število danes popoludne dr. Joseph Springer, mrlski ogledejnik, ki je imel v oskrbi del reševalnega dela. "Po mojih izvedbah je bilo 2,300 oseb na krovu, ko se je parnik "Eastland" prevrnil na stran," je reklo.

Strašni prizori.

Chicago, Ill., 25. jul. — "Ali je kakšna žalost kakor moja žalost?" Tako smeri danes mesto Chicago pač po pravici turobno vzklikniti. Kar bi imelo dolnosti veselje, počitek in nekaj radostnih ur, vožnja po jezeru, ki so se je hoteli udeležiti predvsem uslužbeni družbe "Western Electric" in njihovi prijatelji, je izpremenila grozna usoda v žalost, če vse mere veliko. Smej je utihnil in solze teko, vse veliko prelivavstvo chicaska je potro. Nemi so stali tisočerniki in gledali na malo mesto v reki, ki je postal grob stoterikom. Kakor siv pokrov krste leži ladijski trup nad plenom neusmiljenih smrtni in na njem se premikajo reševalci, ki prinašajo iz temnega žrela zlomljene človeške cvetke na dan. Tudi nebo je žalno odeto in solnce se skrije vse dan. In okrog brega, po cestah ob reki, na mostovih, hišnih strehah in v oknih so stali ljudje in začeli štetni tripla, ki so jih prinašali na po-

"Kaznjujete krivec!" je vzlik mestnih, državnih in zavezničkih oblastev, ki so začele preiskave. Ze v soboto so pričeli zasiševati pritec očividce. Velika porota bo na temelju nabranih dokazov v kratkem podala obtožbe proti raznimi uradnikom družbin. Državni pravnik Hoyne vodi preiskavo osebno. Tudi zavezno oblaste se že podrobno bavi s slučajem. Trgovinski departement v Washingtonu vodi posebno preiskavo. Mestni odbor bo imel jutri posebno sejo, da ukrene vse potrebno za preiskavo od strani mestne in glede pogreba. Župan Thompson se že nahaja na povratu z letovišča v Californiji in dospe v Chicago kar najhitrej.

vršje — matere in očete, dekleta in mladeniče in otroke.

Iščejo svojce.

Kdor je smel v poslovne prostore tvrdke Reid, Murdock & Co. ob mostu Clark streeta in je pogledal na dolge vrste pokriti trupel, tistemu se je moralno krčiti srce.

Vsakega posamnega nesrečnika so poskušali oživiti. In med vrstami so hodili iskajoči ljube svoje sorodniki ter pogledovali v mrtve obrazne in na listke, viseče v rokah mrtvecev.

Kaj pripoveduje rešenec.

G. Otto Edelmann, 4057 W. 21 Place, se je nahajjal med izletniki. Pripovedoval je: "Nahajal sem se na parniku. Ker je bila pod krovom velika gneča, sem šel na zgornji krov, kjer sem stal poleg kapitana. Slišal sem, kako je ladijski uslužbenec na krovu nekaj poveljeval, a videti je bilo, kakor da povej niso umeli. Naenkrat sem začal, kako je reklo: "It is all gone!" V istem trenotku se je ladja prevernila na stran. Meni in kapitanu se je posrečilo, priti na varno. Prizori, ki so se odigravali, so bili nepopisni. Po moji cenitvi se je nahajalo najmanj 600 ljudi v spodnjem delu ladje, in ti so gotovo vsi storili smrt."

Preiskava.

"Kaznjujete krivec!" je vzlik mestnih, državnih in zavezničkih oblastev, ki so začele preiskave. Ze v soboto so pričeli zasiševati pritec očividce. Velika porota bo na temelju nabranih dokazov v kratkem podala obtožbe proti raznimi uradnikom družbin. Državni pravnik Hoyne vodi preiskavo osebno. Tudi zavezno oblaste se že podrobno bavi s slučajem. Trgovinski departement v Washingtonu vodi posebno preiskavo. Mestni odbor bo imel jutri posebno sejo, da ukrene vse potrebno za preiskavo od strani mestne in glede pogreba. Župan Thompson se že nahaja na povratu z letovišča v Californiji in dospe v Chicago kar najhitrej.

"Južno od Visle so bili Rusi ob liniji Blone-Naderzin-Gora Kalwaryj odbiti proti Varšavi. "Včeraj je armada Woyscheva z državnimi napadi izpodnje zadnje postopek sovražnikov, zaustaviti umikanje poraženih čet pred Ivangorodom. Opoldne so naši hrabri šlezijski domobranci naskočili veliko postojanko ob mostnem braniku pri Lagowu in Lugawioli. V ozki zvezzi s tem uspehom se je posrečilo s pomočjo avstro-ogrskih čet, odbiti sovražnika ob celi fronti v trdnjavu, ki je zdaj skoraj obkoljena.

"Severozapadno od Ivangoroda se bojujejo Avstriješči še na zapadnem bregu Visle.

"Včeraj smo ujeli nad 3,000 mož in zaplenili enajst strojnih pušk.

Z ruskega bojišča.

Dunaj, 22. jul. (Čez London) — Uradno je bilo danes naznanjeno: "Ruska fronta zapadno od Visle je bila danes zopet prizorišče velikih uspehov za zaveznika. Sovražna glavnja postojanka, ki je zgrajena liki trdnjava zapadno in južno od Ivangoroda na liniji Koženice in Janowica, je bila predrita po Nemcih na obeh straneh ceste, držejoči Radom v Nowo Aleksandrije. Rusi so se umaknili v Ivanograd in na desni breg Visle. Njihovo utrjanje čez most pred Nowo Aleksandrije je bilo pod streljanjem nemškega topništva.

"Avstrijski Ogrji predirajo iz zapadne in Nenči in južne smeri proti Ivanogradu.

"Stevine kraje zapadno od Visle so Rusi na begu požgali.

Bitka pri Lublinu.

"Vzhodno od Visle se boji nadaljujejo z neznanjeno silnostjo. Sovražnik se upira trdovratno. Jugozapadno od Lublina so deli armade nadvojvodove, po trdovratnem boju izgnali Ruse iz več postojank.

"Sovražnikov izgube so bile zelo težke. Vojni plen armade nadvojvodove se je pomnožil na 8,000 ujetnikov, 15 streljnih pušk in štiri vozove za strelico.

"Daleč vzhodno ob Bugu so avstro-nemške čete predrele sovražne linije na več teka. Ob Bugu v Galiciji so ograli bolki naskočili ruski opiralisci pri Dolgorowu, severno od Kamjonke Strumilove.

4,200 ujetnikov v Kurlandiji.

Berlin, 22. jul. (Čez London) — Veliki glavni stan je danes naznanil o dogodkih na vzhodnem bojišču sledi:

"Severovzhodno od Szawel so naše čete v koncentričnem in zmagovitem prodiranju ujeli 4,150 mož ter zaplenile pet strojnih pušk in velike množine prtljage. Ob doleni Dubisi smo prodri do predela Grynksiz-Gudžiny, kjer smo naskočili več sovražnih postojank. Ob celi fronti od Rakiewskega jezera do Njemena se Rusi umikajo.

"Južno od ceste Mariampol-Kowno smo prodri dalje. Tudi vzhodno smo pridobili na terenu. Ujeli smo štiri častnike in 1,210 mož ter zaplenili štiri strojne puške.

"Ob Narewu je sovražnik opustil svoje brezuspodne protinapade.

Odbiti proti Varšavi.

"Južno od Visle so bili Rusi ob liniji Blone-Naderzin-Gora Kalwaryj odbiti proti Varšavi.

"Včeraj je armada Woyscheva z državnimi napadi izpodnje zadnje postopek sovražnikov, zaustaviti umikanje poraženih čet pred Ivangorodom. Opoldne so naši hrabri šlezijski domobranci naskočili veliko postojanko ob mostnem braniku pri Lagowu in Lugawioli. V ozki zvezzi s tem uspehom se je posrečilo s pomočjo avstro-ogrskih čet, odbiti sovražnika ob celi fronti v trdnjavu, ki je zdaj skoraj obkoljena.

"Severozapadno od Ivangoroda se bojujejo Avstriješči še na zapadnem bregu Visle.

"Včeraj smo ujeli nad 3,000 mož in zaplenili enajst strojnih pušk.

Med Vislo in Bugom.

"Med Vislo in Bugom se nadaljuje bitka pod vodstvom maršala von Mackensena. Jugozapadno od Lublina sta nemška zaveznika prodri zopet dalje. Med Sienniko in Wolo, južno od Resawic, so bile v široki fronti vse sovražnikove postojanke vzete z naskočkom."

Rusko uradno naznanilo.

Petrograd, 22. jul. — Sledi uradno naznanilo je bilo izdanu iz vojnega glavnega stana noči:

"Okrog Szawel se sovražnik zbirajo ob linijah zapadno od ceste Mitava-Szawl. Onstran Njemena je bilo obupno bojevanje včeraj ob reki Jesja, jugozapadno od Kovna. Na fronti ob Narewu, blizu mostnega branika rossanskoga, so bili ljudi spopadi.

"Na levem ob Visle so naše čete zavzeli fronto Blone-Nadarzin in zunanjim utrdbam Ivangoroda.

"Bitka med Vislo in Bugom je bila včeraj zopet obupno ljuta v smeri vasi Bajice, Travnik, Vojslavice in Grubecov, ki se menjajo posestnike zopet in zopet. Ob Bugu je bilo srdito bojevanje od Krylowa do Dobrodorova. Na raztegnjeni fronti nad Sokolom smo desni breg Buga očistili sovražnika ter ujeli okoli 1,500 mož v vasi Poturice.

Povelnjnik poziva armado.

"V goriškem predelu se je sovražnik včeraj omejeval na topniške boje. Počni napadi na naše postojanke ob robu doberdobske planote so bili zoper odbiti z težkimi izgubami za Italijane. Italijani utrujejo na kraški planoti osvojene postojanke."

"Previdnost! Rim poroča!

Rim, 22. jul. — Necenzurirana brzjavka iz Dunaja pravi, da je bilo 15,000 avstrijskih vojakov brži odpolnih Italijanskih mejev in zbranih ob železnici Dunaj-Trst v sosesčini Ljubljane.

Stavka je bila proglašena v Lipnici, Stajersko, in odpolne so bile čete

— Med tem se uporno gibanje razširja

— Italija proti Turčiji.

Rim, 23. jul. — Diplomski odno-

saji med Italijo in Turčijo postajajo

vedno napetnejši, posebno ker so tur-

ška oblastna Italijanom na Turškem

Končno svarilo Nemčiji glede podmorskih čolnov.

Zadnja ameriška nota vsebuje grožnjo, ki jo bodo morali vpoštovati v Berlinu.

WILSON ZA PROSTA MORJA.

Bodoče napade na morju bodo smatrati za "s premislekom neprijateljske".

Washington, D. C., 23. jul. — Predsednika Wilsona nota, namenjena kot končno svarilo Nemčiji, varovati življenja Američanov v svojem submarinskem vojskovjanju proti trgovinskim ladjam, je bila objavljena po državnem uradu noči.

Tenk zakrit grožnjo ostrega na stopa po Združenih Državah v slučaju usmrčenja Americanov na krovu neoborožene, ne upirajoče se trgovinske ladje bodisi vojskujče se ali neutralne vsebuje zaključni stavek ameriške note:

"Prijateljstvo samo jih (Združene Države) priganja, povedati cesarski vlad, da se ponovitev tem pravicam nasprotnih činov po poveljnikih nemških vojnih ladij mora smatrati po vladu Združenih Držav, če bodo prizadeti ameriški državljanji, za s premislekom neprijateljsko."

Ali Nemčija izpremeni svojo submarinsko politiko tako, da se izogne temu zagroženemu prelomu prijaznih odnosov z Združenimi Državami, bomo videli. Grof Bernstorff, nemški poslanik, je poln zaupanja, da bodoče vojskovjanje s podmorskimi čolni ne bo dalo Ameriki pravčnega vzroka za pritožbo.

Kaj bi zavezna vlada storila v slučaju, da Nemčija izvrši dejanje smarano za "s premislekom neprijateljsko", ni bilo določeno. Predsednik bi, kakor splošno misli takoj, ali pretrgal diplomatske odnosove z Berlinom, ali sklical kongres, da izrazi voljo naroda v krizi.

jih kdo smatra za še tako opravičljive proti sovražniku, o katerem misli, da je del nasproti zakonu in človečanstvu, se brez dvoma ne dajo zagovarjati, če jemljejo nevralcem njeni priznane pravice, zlasti če kršijo pravico do življenja samega.

"Ce kaka vojskovača se dežela ne more udariti sovražnika, ne da bi oškodovala življenja nevralcev in njihovo lastnino, imajo človečanstvo in pravčnost v primerni ozi na dostojnost nevralnih dežel zahtevati, da se takaj praksa opusti. Ce se nadaljuje, bi v takih okoliščinah tvorila neodpolen prekrek proti suverenstvu ali neodvisnemu vladarstvu prizadete nevralne dežele."

Bodočnost dvomna.

Ali Nemčija izpremeni svojo submarinsko politiko tako, da se izogne temu zagroženemu prelomu prijaznih odnosov z Združenimi Državami, bomo videli. Grof Bernstorff, nemški poslanik, je poln zaupanja, da bodoče vojskovjanje s podmorskimi čolni ne bo dalo Ameriki pravčnega vzroka za pritožbo.

Kaj bi zavezna vlada storila v slučaju, da Nemčija izvrši dejanje smarano za "s premislekom neprijateljs

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. l. 1899.

v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četr leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembu bivališča prosimo načrničke, da nam natančno naznamo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopisi in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO. Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselj.

Joliet, Ill., 26. jul. — Žalostno vest iz Clevelandu, O., je prejel danes zjutraj Rev. John Plevnik, namreč vest, da je tamkaj sноč (v nedeljo zvečer) zaspal v Gospodu Rev. Josip Lavrič, župnik slovenske cerkev sv. Lovrenca v clevelandskem predmestju Newburgh. Č. gospod je umrl za pljučnico, v 46. letu starosti. Pogreb bode v sredo dopoludne.

Pokojni Rev. Josip Lavrič je bil rojen v Blagovici na Kranjskem. Ko je bil posvečen v mašnika, je kapelanoval v Žireh. V Ameriko, in sicer naravnost v Joliet, je prišel dne 6. decembra 1905, tistega leta, ko je Rev. Ant. Sojar odšel od tod v Chicago župnikovat v tamošnji slovenski fari sv. Štefana, ali istega leta, kot je bila dograjena naša nova cerkev sv. Jožefa. Tukaj je Rev. Jos. Lavrič ostal pet mesecov, do majnika 1906, nakar je odšel v Indianapolis, Ind., kjer mu je pokojni Rev. John Kráneč preskrbel službo v tamošnji slovenski župniji. Tam je župnikoval, dokler ni bilo po odhodu Rev. Krážeta izpraznjeno mesto v župniji sv. Lovrenca v Clevelandu, katero je potem prevzel Rev. Jos. Lavrič, ki je zdaj tako nepricakovano in brzo podlepel pljučnici v najlepši moški starosti.

Pokojnik je bil prijazen gospod in zato med svojimi župljani zelo priljubljen, in to posebno še, ker je bil z dušo in telom navdušen Slovenec in Slovan. O njegovi bolezni, smrti in pogrebu prinesemo daljši dopis, ko ga dobimo.

— Mrs. Ana Flajnik, dobroznanata babica iz Pittsburgha, ki je dolgo let prebivala v tem mestu, se je zadnji teden mudila v Jolietu na obisku svojih mnogih znancev in prijateljev.

— Na obisku svojih sorodnikov in prijateljev se te dni mudi v Jolietu gđena, Annie Zlindra iz Clevelandu, O., izvrstna pevka in baje ena najboljših mlajših diletantin slovenskega opera v Clevelandu.

— G. Math R. Papich iz Peorije, Ill., se je danes mudil v Jolietu na svojem povratu iz Chicaga, kjer si je včeraj ogledal kraj sobotne nedeče, ki je zahtevalo do 2,000 človeških žrtev. Videl ni dosti, ker ni mogel bliži radi preogramne množice Chicaza, ki so se ves dan gnetli tam okrog, iskajo ljubih svojcev. Izvedel pa je, da je bilo na "Eastlandu" tudi kakih pet Slovencev, ki pa so se na srečo rešili; če vsi, pa še ni znano. — V Peorijsi je z delom po navadid, pravi g. Papich; nedeljske "suše" pa nimajo.

La Salle, Ill., 23. jul. — Ker so vse oči obrnjene na evropsko vojno, imajo tudi časopisi dovolj opravila z vojno; ali vsi upamo, da je Bog z nam in na strani orožja Avstrije. Dolžnost pa nam je, da zremo po nasi novi domovini, ki smo pod zastavo Amerike, ki nam veleva: ne ubijaj — pa pustimo vojno v miru, naj se sami.

Pa se ozrimo nekoliko po tukajšnjih razmerah, ki so nam gotovo ljubše, ko pa vojna.

Čuje, citateli Am. Sl! Dne 5. julija l. i. v tem mestu društvo sv. Marka št. 460 N. H. Z. razvilo svojo novo društveno zastavo, ki je društvo lahko ponosno nanjo in stanje \$200. Izdelana je bila po slovenski tvari Kerže v Chicagi. Delo je umetno in prekaša vse zastave v tem mestu in okolici.

Omenjeni dan so se že pričele priprave v zgodnjem juniju za razvite zastave, in ob eni ura popoldan so bila že vsa slovenska društva, vsako v svoji dvorani, pripravljena za odhod, ter se takoj prične slavnostni spredvaj. Na čelu je svitala cela mestna godba, na njo je šlo slavno društvo sv. Martina K. S. K. J. in med društvi širje jézdeci, da so uredovali svojo častno armo, kakršne dosedaj še ni videlo mesto La Salle. Med potom pa se nam pridruži velik samodrž, ki se v njega usedeta botra, naš slovenski trgovec z oblekami Math Povše in doktor Orr, mestni župan. In potem se prične spredvaj pomikati po glavnih mestnih ulicah do slovenske cerkve. Ko smo dosegli tja ob 2. uri, se vsa društva lepo vrstijo skozi cerkvene duri, vsako na čelu s svojo zastavo, tako da je imela nova zastava društva sv. Marka lepo število svojih sestric zastav. Nato je bila zastava v cerkvi slovesno razvita in blagoslovljena po način častitem g. župniku, ki nam je tudi v lepih besedah priporočal sloga in ljubezen med društvi in člani.

Po končani cerkveni slovesnosti so vsi člani korakali vsak s svojim društvom na veselicu, na pripravljen prostor v gostilni Math Kumpa. In veselica se je pričela prav živahnino in udeležba je bila tako obilna, da je ta veselica bila ena največjih, kar jih pomni slovenska naselbina v tem mestu, in ostane nepozabna vsem udeležencem. Vsem onim, ki so nam kaj pripomogli, da je bila slavnost tako ogromno obiskana, lepa hvala! Vsa čast pa našemu junashkemu predsedniku društva sv. Marka, Martinu Gaube, ki je svojo nalogu tako mojstrsko pridel v končal.

Pa tudi nismo brez drugih novic. Naš slovenski trgovec z oblekami g. Math. Povše je razglasil razprodajo oblik poletnega časa. In v svojem razglasu "godrňa" nad slabimi razmerami, da mu je ogromna poletna zaloga zaostala ter je sklenil, da bo razprodajal, da bo le kaj drožiba, in s tem naredil prostor zimskemu blagu. In sem sam videl. Ako kdo zdaj od njega kupi, gotovo prihrani denar, ker so cene oblekam približno na pol znižane.

Zdaj pa še nekaj. Prosim, pozor, Slovenci v LaSalle in okolici! Ameriški Slovenec je tukaj si ustanovil svojo podružnico, pod imenom Anton Mežnarič, na 1. str. št. 1101. On je pooblaščen prejemati in odpošiljati denar v stari kraj, ki mu jamči ves denarni promet Družba Ameriški Slovenec v Jolietu, Ill. Ker je vsa stvar v prometu zagotovljena, ga toplo priporočam rojakom. Njegov urad je odprt vsaki dan, od ranega jutra in v pozo noč. Nasveti daje brezplačno vsakemu vsaki čas. Torej najlepša priložnost v pošiljanju denarja v stari kraj. Sprejemata tudi naročnino za list Am. Slov., pa saj ga že tako vsak pozna kot poštenjaka v vseh zadevah!

Pozdrav čitateljem Am. Slov.
Jakob Juvančič, zastopnik A. S.

IZ VOJNEGA DNEVNÍKA RAČUNSKEGA PODČASTNIKA 17. PEŠPOLKA.

Vojna bo!

Že je teklo 16. leto moje vojaške službe, ko je prišlo 26. julija 1914 po velje za mobilizacijo. Moja stenska ura je udarila ravno polnoč, ko je potrkal na okno mojega stanovanja vojak in javil: "Gospod narednik, pokojno javim, pojdi takoj v vojašnico, vojna bo!" Na njegovem obrazu je bilo videti, da se veseli vojne. Moja soprona je bila presenečena in je strmeala, jaz sem bil pa prav po vojašku v par minutah oblečen ter se brzih nog odpravil v pisarno. Tako je mojno je prišel tješnji tudi moj stotnik. Odprl je zavor z odredbam za mobilizacijo in razdelil delo z besedilom: "Torej vendarle enkrat rabimo te priprave!" Ker sem imel vedno tudi jaz mnogo posla s temi stvarmi, sem mi rad pritrdir.

V vojašnici je postalno jako živahnino. Kranjski fantje bi bili v svoji bojažnosti radi vriskali in tako dali duška svojemu veselju, da bodo mogli na bojnem polju pokazati, da v hrabrosti niso zaostajajo za svojimi očetimi, toda takoj so uvideli, da je čas resen in da je treba sedaj predvsem trdega dela. Čez dobr dve ur je bilo moštvo že preoblečeno v sivo obleko. Uro po nezne dem sem jih obložil s potrebnimi živili in skoraj polovico moštva je odšlo na straže itd. Dela je mnogo, treba mirnih živcev, da gre vse mirno in redno izpod rok. Zamislen sem bil v posel tako, da niti opazil nisen, da je 9. ura in še vedno mi je svetila luč.

Sicer pa klub pozni ur luč ni bila odveč, kajti ko sem se ozrl skozi okno, sem videl, da je bilo nebo prepreženo s težkimi, temnimi oblaki. Silen vihar je klonil drevesa pred vojašnico. Nekotre obstojejo pri oknu in se na hiši zamisljam. Narava je bila videti strašna in zelo se je, da se pripravlja na maščevanje. Toda nad kom: nad nam ali nad sovražnikom? Ni časa za premišljevanje; zopet sedem k delu in dan mi je bil prekratek. Prišgal sem zopet luc, saj trajal dan po mobilizacijskih predpisih od polnoč do polnoči. Pozabil sem tudi na jed in se okrepljal s kupo dobrega vina.

Medtem je prišlo že mnogo rezervistov. Pred vojašnico se je vse gnetlo. Ker sem se v mirnem času zelo zanimal za mobilizacijske stvari, mi je šlo delo dobro izpod rok; ob 11. zvečer medtem so klici krvili v hrabro ljudstvo. (Dalje prih.)

KOPRIVE.
(Nabral K.)

Brožič je dobil te dni kar dve klofuti, ki sta silno gorki, če ima še kolicik krv pod svojo suho kožo.

Pri Klofutu mu je privočil glavni odbor društva sv. Barbare v Forest City, Pa., ker je v svoji polletni seji odstavil njegov list 'Narodni Vestnik', da ni več glasilo imenovane organizacije.

Vzrok, ki ga navaja gl. odbor:

"Glavni tajnik je sporocil, da je dobil od postajnih uradnikov več pritožb glede glasila 'N. V.'. Glasilo ne tiska poslanih stvari, poročila ne pridejo pravočasno v tisk in javnost, nazadnje se pa tudi ne ve, če list izhaja ali ne. Glavni odbor je izprevidel, da si mora poiskati drugo glasilo. Predsednik nadzornega odbora predlagata in tajnik podpira, da se odstavi 'N. V.' kot glasilo društva sv. Barbare. Enostavno sprejet."

Drugo Klofuto mu je privočila "C. A.", ki se hujuje: "N. V.", kot glasilo S. Lige drži z avstrijskimi konzuli... Dvema gospodarjem se ne more služiti. Aut — Aut!"

Serbus! Nazadnje so ga pa tudi pogrunali še pri ligalih in so ga spoznali za "kukavico". Sraka ne nosi dolgo pavjega perja.

— Pravijo, da mu bodo staknili tudi onih po tisočakov, ki so jih nabrali za zavetničke.

— In Brožič se drzne komu predvabil farizejstvo ali maslo!

— Juretova molzna kravica je baš v teh pasjih dneh zbezljala iz Dulutha v New York. "Posebno za molzne krave so jakobovski dnevi nevarni", pravijo starci.

Jure, how do you like it? Zdaj je Fifty (50) Fifty. Najbrž še nisi pozabil kako si pod drugimi jamo kopal. Morda nisi slutil, da tudi tebi lahko spodrsne.

— Pravijo, da mu bodo staknili tudi onih po tisočakov, ki so jih nabrali za zavetničke.

— In Brožič se drzne komu predvabil farizejstvo ali maslo!

— Juretova molzna kravica je baš v teh pasjih dneh zbezljala iz Dulutha v New York. "Posebno za molzne krave so jakobovski dnevi nevarni", pravijo starci.

— Jure, how do you like it? Zdaj je Fifty (50) Fifty. Najbrž še nisi pozabil kako si pod drugimi jamo kopal. Morda nisi slutil, da tudi tebi lahko spodrsne.

— Pravijo, da mu bodo staknili tudi onih po tisočakov, ki so jih nabrali za zavetničke.

— In Brožič se drzne komu predvabil farizejstvo ali maslo!

— Juretova molzna kravica je baš v teh pasjih dneh zbezljala iz Dulutha v New York. "Posebno za molzne krave so jakobovski dnevi nevarni", pravijo starci.

— Jure, how do you like it? Zdaj je Fifty (50) Fifty. Najbrž še nisi pozabil kako si pod drugimi jamo kopal. Morda nisi slutil, da tudi tebi lahko spodrsne.

— Pravijo, da mu bodo staknili tudi onih po tisočakov, ki so jih nabrali za zavetničke.

— In Brožič se drzne komu predvabil farizejstvo ali maslo!

— Juretova molzna kravica je baš v teh pasjih dneh zbezljala iz Dulutha v New York. "Posebno za molzne krave so jakobovski dnevi nevarni", pravijo starci.

— Jure, how do you like it? Zdaj je Fifty (50) Fifty. Najbrž še nisi pozabil kako si pod drugimi jamo kopal. Morda nisi slutil, da tudi tebi lahko spodrsne.

— Pravijo, da mu bodo staknili tudi onih po tisočakov, ki so jih nabrali za zavetničke.

— In Brožič se drzne komu predvabil farizejstvo ali maslo!

— Juretova molzna kravica je baš v teh pasjih dneh zbezljala iz Dulutha v New York. "Posebno za molzne krave so jakobovski dnevi nevarni", pravijo starci.

— Jure, how do you like it? Zdaj je Fifty (50) Fifty. Najbrž še nisi pozabil kako si pod drugimi jamo kopal. Morda nisi slutil, da tudi tebi lahko spodrsne.

— Pravijo, da mu bodo staknili tudi onih po tisočakov, ki so jih nabrali za zavetničke.

— In Brožič se drzne komu predvabil farizejstvo ali maslo!

— Juretova molzna kravica je baš v teh pasjih dneh zbezljala iz Dulutha v New York. "Posebno za molzne krave so jakobovski dnevi nevarni", pravijo starci.

FIRE INSURANCE.
Kadar zavarujete svoja poslopja zoper
ognjen pojrite k

ANTON SCHAGER

North Chicago Street

v novi hiši Joliet National Banke.

Ako

Družba

sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. Sedež: JOLIET, ILL. Vstanovljena 29. novembra 1914. Inkor. v drž. Ill., 14. maja 1915.

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill. Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.

Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNİ ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill. 3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

1. Stephen Kukar, Joliet, Ill. 2. Anton Trgovčič, Mount Olive, Ill.

3. Josip Težak, Joliet, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEC, Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljajo na 1. porotnika.

Podrejeno Društvo za Družbo sv. Družine se sme ustanoviti v kateremš- bodi mestu države Illinois s 8. udi obojega spola.

D. S. D. sprejema moške in ženske za ude v Društva iz vseh krajev od 16. do 55. leta. Ob pristopu plača vsak član(ica) en dolar v rezervni sklad.

IZPLAČUJE SMRTNINE \$250.00 ali \$500.00 dedičem umrlega člana popolno vsoto takoj po sprejemu in sicer še isti dan, ko so vse tozadevne liste in sprejete v gl. uradu.

IZPLAČUJE ODŠKODNINE, katere je deležen vsak član(ica), in sicer:

za popolno izgubo vida na enem očesu vsoto \$100.00;

za popolno izgubo vida na obeh očesih vsoto \$250.00;

za izgubo ene roke nad zapestjem vsoto \$100.00;

za izgubo obeh rok nad zapestjem vsoto \$250.00;

za izgubo ene noge nad členkom vsoto \$100.00;

za izgubo obeh nog nad členkom vsoto \$250.00;

za izgubo najmanj štirih prstov ali cele dlanu ene roke vsoto \$50.00;

za izgubo najmanj štirih prstov na eni nogi ali stopala vsoto \$50.00;

za izmobiljeni hrbitenico vsoto \$100.00, če je ud za vedno nezmožen za vso delo.

IZPLAČUJE ZA OPERACIJE, česar je deležen vsak član(ica) in sicer

se izplača vsota \$50.00 za enkratno operacijo na slepiču (appendicitis) in za enkratno operacijo na kili ali vtrganjem.

Za poškodnine in operacije se ne pobira rednih mesečnih asesmentov, tem več razpis gl. tajnik na vse člane(ice) primeren asesment kadar je treba izplačati poškodnine ali operacije za ta sklad, da se pokrijejo poškodnine in izplačila za operacije.

Vsek član(ica) je deležen vseh dobrot in pravic (po dne 1. maja 1915), ki jih daje D. S. D. takojo ko je bil pravilno sprejet v katero Podružnico in D. S. D. Poleg tega plačujejo Društva bolniško podporo.

Člane(ice) plačajo slediči asesment z ozirom na starost ob pristopu in z ozirom na vsoto zavarovalnine:

Za \$250.00: Za \$500.00:

Razred.	Starost.	Asesment	Razred.	Starost.	Asesment
1	16-20	18c	1	16-20	35c
2	20-25	20c	2	20-25	40c
3	25-30	23c	3	25-30	45c
4	30-35	25c	4	30-35	50c
5	35-40	28c	5	35-40	55c
6	40-45	32c	6	40-45	63c
7	45-50	38c	7	45-50	75c
8	50-55	45c			

Poleg tega plača vsak član(ica) še 5c na mesec za stroške.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Gregorčeve "Soči" v dunajski "Reichspost". Dunajska "Reichspost" dne 2. julija prinaša lep članek Rudolf pl. Livnograd: "Ob Soči", kjer se posebno poudarja, da je slovenski ljudstvo že pred 33 leti spoznalo "pričatelja" in "zaveznika". Mnogo se se daj navaja na Goriškem Gregorčevu "Soči". List prinaša pesem v krasnem nemškem prevodit; tudi v nemščini je pesem ohranila svojo izredno lepot. Članek konča: "Skoro se zdi, da je hotela božja volja urešnici tudi zadnjo željo slovenskega pesnika: Laska vojna poročila so polna živih tožbenih deroče gorske reke, ki ovira vse nihove operacije; pri Ronikih in Tržičih pa je širno ustje tržiškega polja poplavljeno od soških voda."

Umrl je na svojem domu v Črnomlju vpokojeni župnik Josip Lilek v starosti 72 let. Služboval je kot duhovni pomočnik v Kanfanari v Istri, v Barbani, Stignono pri Poli, kot župnik v Montrilu pri Pazinu od tod je šel kot vpokojen župnik na sv. Goro pri Gorici. Zadnja leta je bival na Skrueci in Mon Paderno, ondje iz zbolel in šel v Javornik od koder se je vrnil lansko jesen bolan na svoj dom, kjer je vdan v voljo božjo in previden s svetimi zakramenti mirno v Gospodu zaspal dne 20. junija. Pogreb je bil lep s šolsko mladino. Spremljalo ga je pet duhovnikov sosedov na pokopališče v Vojnivasi, kjer so mu pevci pod vodstvom gospoda pevovodja Šimerja zapeli ginstive žalostinke.

Duhovniške spremembe v ljubljanski Škofiji. Prenešeni so bili sledeči č. gg. kaplani: Ivan Drešar iz Smlednika za župnega upravitelja v Spodnji Log (Unterlag); Francišek Kogej iz Jesenic za Beneficijata v Martin pri Litiji; Francišek Hiti iz Poljan nad Škofjo Loko na Jesenice; Tomaž Javornik iz Gorj v Tržiči; Ivan Kete iz Zagorja ob S. v St. Vid nad Ljubljano; Francišek Gabrošek.

Ljubljanski Škofiji. Prenešeni so bili sledeči č. gg. kaplani: Ivan Drešar iz Smlednika za župnega upravitelja v Spodnji Log (Unterlag); Francišek Kogej iz Jesenic za Beneficijata v Martin pri Litiji; Francišek Hiti iz Poljan nad Škofjo Loko na Jesenice; Tomaž Javornik iz Gorj v Tržiči; Ivan Kete iz Zagorja ob S. v St. Vid nad Ljubljano; Francišek Gabrošek.

gojiti in pridobiti. In šli so z njim na boj kot vihar, vsak dan pridobivajoč slovenskemu imenu novo slavo. Bilo je 18. junija t. l., ko je stotnik Lenart s svojimi vojaki prišel blizu sovražnika v neki goščavi. Nakrat je sovražnik naše zapalil in ljuti boj se je pričel. Neustrašeno so se stotnik Lenart in njegovi ljude borili proti veliki sovražniku premiči, ki jih je ob koljeval. Sovražnik jih je pozival, naj se udajo. Slovenski vojaki s svojim stotnikom pa so sklenili do zadnjega vztrajali na svojem mestu. Vojaki 17. pešpolka so s svojo krvjo brali novih lavorik zastavi 17. pešpolka. Nakrat pa pritele šrapnel ravno v glavo stotnika Lenarta, ki je padel na tla in takoj izdihnil svojo blago, plemenito dušo. Spomin na tega moža bo neizbrisven pri vseh, ki so ga poznali.

laškega pešpolka. — Rudolf Trnek, črnovojnik 21. domobranskega pešpolka.

Elsbacher, finančni tajnik iz Lipnice. Truplo so prepeljali v Ptuj.

Promoviran doktorjem vsega zdravilstva je bil 17. junija na Dunaju g. Julius Murgel, sin c. kr. viš. davčn. upravitelja v p. g. R. Murgel-na. Gimnazijo je absolviral v Novem mestu. Do sedaj se je nahajjal v vojni službi ter ostane tudi nadalje tam. — Njegov brat g. dr. Ervin Murgel se pa nahaja že od 1. avgusta 1914 pri c. kr. garnicijskih bolnicah v Mostaru kot zdravnik-assistent.

— Iz Suhora se poroča, da je na Viđovo pri velikem neurju potolka toča po njivah in vinogradih. Škoda je velika.

— Padel je na severnem bojišču Milan Planinč, sin poduradnika južne železnice g. Planinca. Pokojni je končal eksportno akademijo ter je pred vojsko služil na Srbskem. Vsled vojne je prišel domov. Meseca svečana potrejen v vojake je odšel pred nekaj tedni v Galicijo, kjer je ob prilikah napada na ruske postojanke padel kot junak. Pokojni je bil up in nara staršev; dve njegovi sestri sta služili kot stenografinjini, da se je lahko izsola.

— Iz seje dež. šol. sveta dne 1. julija 1915. Upokoje se stalno: učiteljice Pavla Woelfling v Št. Vidu, Marija Majcen-Zagorjan in Kiferle Ivan, nadučitelj v Preski.

— Zopet Drnovi pri Leskovcu. Tavas ina 90 hiš in bo kmalu vsa nova in to vsed pogostnih požarov. 14. jun. ob enajsti uri je pričelo goreti v šupi Jan. Ničemra. Soseda je videla prvi plamen, steče s škafom vode, ki ji spodtakne, da ne zadene gorenje krme. Pogoreli so Ničemer, Škoda, Kocijan, Serpič, Jordan, vsem vsa gospodarska poslopja, poslednjima tudi hiši. Pridno so gasile štiri brizgalne in obvarovalo še večje nesreče.

— Tretji požar na Drnovem. Dne 16. jun. ob deseti uri po noči so pogoreli: Alojz in Janez Urbanč, Jožef Dornik in Anton Baznik. Zgorela so vsa poslopja. Janezu Urbanču je ostanala hiša. Domaci leskovski gasilnici se je pridružila še sosednja cerkljanska, ki je v pomoč prihodila od enako žalostnega posla; ko je v Doleni Pirasici pogorela hiša in druga gospodarska poslopja. — Od drnovskega pogorelica je v krški zapor orožnik odpeljal 60 let star Uršo Kerin osobeno in nadležno beratiko, ki je najbrž zakrivil nesrečo od srede do minute nedelje. Grozila je, da bo že pustila kak spomin.

— Tretji požar na Drnovem. Dne 16. jun. ob deseti uri po noči so pogoreli: Alojz in Janez Urbanč, Jožef Dornik in Anton Baznik. Zgorela so vsa poslopja. Janezu Urbanču je ostanala hiša. Domaci leskovski gasilnici se je pridružila še sosednja cerkljanska, ki je v pomoč prihodila od enako žalostnega posla; ko je v Doleni Pirasici pogorela hiša in druga gospodarska poslopja. — Od drnovskega pogorelica je v krški zapor orožnik odpeljal 60 let star Uršo Kerin osobeno in nadležno beratiko, ki je najbrž zakrivil nesrečo od srede do minute nedelje. Grozila je, da bo že pustila kak spomin.

STAJARSKO

Važna razsodba najvišjega sodišča glede draženja cen. Vrhovno sodišče je izreklo, da je zločinski namen pri draženju cen podan že s tem, če prodajalec zahteva cene, ki so v primeru z proizvajalnimi sredstvi očividno previsoke. Vseeno je, če je kupec zavoljil z zahtevano ceno, kajti v tem oziru se ne gre za varstvo posameznega kupca, ampak za varstvo splošnih interesov. Javnosti bo to razsodbo podprtiva, ker vsak, kdor izrablja stiski ljudstva, zaslubi strogo kazen. Želite pa je, da si državni pravdnik za predmet svoje obtožbe ne izbere samo kmetov in malih trgovcev, ampak tudi razne veletrgovce, ki so prav u metniki v izrabljaju ljudske stiske.

— Redka slavnost v Radečah. Nedavno so imeli v Radečah slavnost, katere ne pomini najstarejši ljudje. Nasoj rojak Jožef Musar iz dr. Jez. Srca v Brisku je obhajal svojo novo mašo. V Ameriki pa je pel novo mašo na sv. Trojice dan naš rojak Janez Plaznik. G. Musar pojde najbrže v Sudan.

— Notarske vesti. Justični minister je premestil notarje Jožefa Smodeja iz Velikih Lašč v Ribnico, Karla Pleiweissa iz Višnjegore v Novo mesto, dr. Andreja Kuharja iz Trebnjega v Litiji, Huberta Zavrsnika iz Cerknica v Višnjegorje, Gregorja Demšarja iz Loga v Mokronog, Karla Klandra iz Kranjske gore v Trebnje in dr. Antonom Bartole iz Logatca v Velike Lašče.

— Plaščurstvo. Zdi se, da je v Ljubljani vedno več dvomljivih kreatur in plaščurjev, ki nadlegujejo ljudi in prosičajo, dasi bi še vedno lahko prijeli za kako delo, osobito sedaj, ko je za delavec sila. Toda živeti na račun dobrih src jim menda bolje ugaja. Nekateri umevajo svoj "gšef" prav izborni. Prikradejo se v sobo, ne da bi prikradi. Če je kdo notri, ga prikrule poprosijo miloščine; atko pa je slučajno prazno, hitro pobrskajo po kakem predelu, ali pa se jih prime, kar jim je najbolj pri roki. Tudi brez potrebnega orodja niso. Dne 2. julija je nekaj tak plaščur ob belem dnevu hotel vlotiti v neko stanovanje stolnega župnika, samo sponeslo se mu ni, ker so bila vratna dobro zaklenjena. Uspeh zlobne nakane je bil ta, da je pustil oškrbljana vrata in ob ključavnici kos zalomiljene pile, s katero je nameraval zapah odritiniti ali pa ključavnico odtrigli.

— Umrl je na Galjevici št. 5. krojaški mojster Andrej Cankar, oče g. dr. Izidorja Cankarja.

— Umrl so v Ljubljani: Peter Topic, pešec 22. pešpolka. — Andrej Sinobar, pešec 23. domobranskega pešpolka. — Rozika Logar, dedičevca hči, 15 mesecev. — Blaž Stulić, pešec 23. domobranskega pešpolka. — Giovanni Croce, vojni ujetnik, pešec 41.

Elsbacher, finančni tajnik iz Lipnice. Truplo so prepeljali v Ptuj.

— Najvišje cene za mlinske izdelke na Štajerskem. Štajersko namestvo je na podlagi ministrske odredbe določilo za veletorgovino sledeče najvišje cene: Koruzni zdrob 70 K 80 v, moka za polento (iz koruze) 64 K 86 v, načadna koruzna moka 48 K 85 v, bela kor. moka 53 K 60 v, beli koruzni zdrob 70 K 80 v za 100 kg.

— Vojaška pomoč za poljedelce. Glasom naznanih c. in kr. 5. armadnega etapnega poveljstva so nekateri trenci poveljniki že iz svoje lastne iniciative dovolili, da je smelo službe prosto vojaštvo poljedelcem pomagati pri poljedelskih delih. Zdaj je omenjeno armadno poveljstvo naročilo vsem trencim komandan, naj tudi v bodoče podpirajo poljedelce, v kolikor je to možno. Za mesto Ljubljano daje tozadenva pojasmila mestni magistrat. Vojake kot poljedelske delavce je mogoče najeti vsak dan do 11. ure dopoldna, ako se želi, da so že naslednjega dne na delu. Na razpolago se daje dnevno kvečenje 30 mož in 6 konj brez oprave. Poljedelec, ki sprejme vojake ali konje, prevzame tudi popolno prehrano mošta in konj. Za opremo konj v vozov mora poljedelec skrbeti sam. Za ljubljansko okolico daje tozadenva pojasmila c. kr. o-kraju glavarstvo v Ljubljani.

— Padel je na severnem bojišču Milan Planinč, sin poduradnika južne železnice g. Planinca. Pokojni je končal eksportno akademijo ter je pred vojsko služil na Srbskem. Vsled vojne je prišel domov. Meseca svečana potrejen v vojake je odšel pred nekaj tedni v

Ponižani in razžaljeni.

ROMAN V ŠTIRIH DELIH IN Z EPILOGOM.

Ruski spisal F. M. Dostoevskij. Poslovenil Vladimir Levstik.

(Dalje.)

To je bil krasen čas! Vse svobodne ure, vse večere sem preživel pri njih; starec sem prinašal vesti o literarnem življenju in o literatih, ki so ga začeli kdovezakaj naenkrat nenavadno zanimati. Jel je čitati celo kritične članke B-a, o katerem sem mu mnogo pravil in katerega malodanu nizamuel, a ga je vendarle navdušeno hvalil in brido ternal nad njegovimi nasprotviki, ki so pisali v "Severnega čmrlja". Starka je s pozornim očesom sledila meni in Nataši; toda ni naju zalotila. Že je bila izgovorjena med nama tista besedica in sišal sem naposled, kako je Nataša povesila glavico in mi z napol odprtimi ustnicami skoro šepeta rekla: "Da!" A tudi stara dva sta prišla na sled in začela preudarjati in premišljati; Ana Andrejevna je dolgo majala z glavo. Stvar se ji je zdela čudna in mučna; ni mi zaupala.

"Seveda, zdaj vam je sreča mila, Ivan Petrovič," je dejala, "a kaj, če vas nenadoma zapusti, ali če se zgodi kaj drugega? Da bi imeli vsaj kakšno službo?"

"Veš, Vanja, kaj ti pravim," je rekel Ihmenjev po dolgem premišljjanju, "sam sem videl in opazil in priznavam ti, da sem bil celo vesel, ker sta ti in Nataša — no, pa kaj bi govoril! Vičiš, Vanja, obavda sta še zelo mlada in moja Ana Andrejevna ima prav. Počakajmo. Ti, postavimo, si talent, velik talent celo, četudi ne genij, kakor so te izprva razupili, temveč talent v navadnem pomenu besede. — Ravno danes sem čital o tebi oceno v "Čmrlju"; vse prehudo te obdelavajo; sicer pa — kakšen časopis je to! — Da vidiš, torej, talent še ni gotov denar in vidva sta obe revna. Počakajmo še podlugo leto ali vsaj leto dni; ako boš dobro korakal naprej, ako se krepo urdiš na svoji poti, — potem naj bo Nataša tvoja; ako se ti ne posreči, — razsodi sam... Poštenjak si, premisli torej!..."

Pri tem je tudi ostalo. Čez leto dni pa se je zgodilo takole:

Da, bilo je skoro ravno čez leto dni! Jasnega kimovčevega dne sem prišel proti miraku in Ihmenjevemu, — bolan, s tesnovo v duši, in se zgrudil skoro nezavesten na stol, tako da sta se stara dva preplašila, ko sta me videla. A ni se mi takrat zato zavrtelo v glavi in krvavelo moje srce tako, da sem desetkrat stopil k njihovim vratom in se desetkrat vrnil nazaj, predno sem vstopil, — ne zato, ker se mi ni posrečila moja kariera in ker nisem imel še niti slave niti denarja; ne zato, ker še nisem bil "ataš" in je bilo šedalec do tega, da me posijojo v Italijo, da si popravim zdravje; ne zato, temveč zato, ker je človeku mogoče preživeti v enem letu deset let življenja, in ker je v tem letu preživel deset let tudi moja Nataša. Brezkončnost je legla med naju... In spominjam se, kako sem takrat sedel pred starčkom, molčal in lomil kracje svojega že itak vastelega klobuka, sedel in čakal kdovzakaj, da stopi Nataša v sobo. Slaba je bila moja oblike in slab je visela na meni; lice mi je bilo vpadlo, shujšal sem in porumelen, — in vendar od daleč nisem bil podoben pesnemu in v mojih očeh še vseeno ni bilo ničesar velikega, kar je nekoč tako skrbelo dobrega Nikolaja Sergejeviča. Starka me je gledala resnično, skoči že preveč naglim sočutjem, sama pri sebi pa je mislila:

"In ta bi bil malodane postal ženin Nataše! Bog se umili in obvaruj!"

"Kaj, Ivan Petrovič, ali hoceta čaja?" Na mizi je vrel samovar. "Kako se vam godi? Tako bolni se mi dozvede," me je vprašala z žalostnim glasom, ki ga slišim še danes.

In se danes jo vidim, kako govori z menoj, v njenih očeh pa odseva še druga skri, ista skri, ob katere je postal mračen tudi njen soprog, skri, s katero sedi zdaj pred bladecem se často in se pogreza v svoje misli. Vedel sem, da jih ravno jako vznemirja pravda s knezem Valkovskim, ki zanje ni tekla prav posreči, in da jih je zadelo še mnogih drugih neprijetnosti, ki so potrele Nikolaja Sergejeviča tako, da je obolel. Mladi knez, zaradi katerega se je začela vsa ta pravda, je pred petimi meseci našel priliko, da je obiskal Ihmenjeve. Starec, ki je ljubil svojega milega Aljoša kakor rodnega sina in se ga spominjal skoro vsak dan, ga je sprejet z veseljem. Ana Andrejevna se je razjokala ob spominu na Vasičjevko. Aljoša je začel vse čeče in čeče prihajati k njiju, ne da bi oče vedel za to; pošteni, odkritosreni in prostodušni Ihmenjev je z ogročenjem zavrnil vsak pomislek. V svojem plemenitem ponosu niti ni hotel mislit na to, kaj poreče knez, kadar izve, da je njegovemu sinu hiša Ihmenjevih odprta, in je v svoji hiši preziral vse njegovo brezumno sumnjenje. Mladi knez je začel prihajati k njiju skoro dan na dan; stara dva sta se raðovala njegove družbe. Presedel je pri njih po cele večere in ostajal dolgo čez polnoč. Oče je naposlед seveda izvedel vse, kajti izcmila se je pregnusna skrka. Razžalil je Nikolaja Sergejeviča s strahovitim pismom, katerega

Andrejevna in plaho gledala hčer, kar bi se je bala.

"Res, le pojdi, da se obenem izprehodiš," je pripomnil starec; tudi on je nemirno motril hčerin obraz. "Matima prav. In Vanja te lahko pospremi."

Zazdelo se mi je, da je šinil preko Natašinih ustnic bridek smehljaj. Stopila je h klavirju, vzel klobuk in si ga dala na glavo; njene roke so trepetale. Vse njenje kretanje so bile nekako nezavestne, kakor bi sama ne vedela, kaj dela. Oče in mati sta jo pozorno opazovala.

"Zbogom!" je izpregovorila jedva slišno.

"Kaj bi se poslavljala, angeljek moj, saj ne pojdeš daleč! Samo da te veter opipa; le glej, kako si bleda. Ah, pa bi bila skoro pozabila — kakšna pozabljkiva sem! — da sem dogotovila tisti tvoj amulet; molitvico sem zašila vanj, angelj moj, molitvico, ki me jo je lani naučila nuna iz Kijeva. Dobra molitve je to; ravno prej sem jo zasilila. Deni jo nase, Nataša. Morda ti Gospod Bog pošije zdravje; saj si vendar nekaj edinka!"

In ženica je vzel iz skrinjice za ročna dela zlati naprsni križeč Nataše; poleg njega je visel na istem traku ravnokar sešči amulet.

"Nosi ga za zdravje!" je dejala, ji obesila križeč okrog vrata in jo prekrižala. "Včasih sem te vsak večer takole prekrižala, predno si šla spati; molila sem molitev, ti pa si mi odgovarjala. Zdaj pa si postala drugačna, in Gospod ti ne da več srčnega miru. Ah, Nataša, Nataša! Ne pomagajo ti niti moje materinske molitve!"

In starka je zaplakala.

Nataša je imela molčje poljubila roko in stopila za korak proti vratom; nenadoma pa se je brzo obrnila nazaj in s kocetu, njene prsi so burno pale.

"Očka, prekrižate tudi vi — svojo hčer!" je izpregovorila z duščkim se glasom in zdrknila pred njim na koleno.

Njeno nepričakovano, preslovensko vedenje je osupnilo nas vse. Popolnoma zmeden jo je gledal oče nekaj trenutkov.

"Natašenka, detece moje, hčerkaka moja, miljenka ti moja, kaj je s teboj?" je vzlknil naposlед, in solze so se mu liki toča usle iz oči. "Zakaj se žalostis? Zakaj plakaš noč in dan? Saj vidim vse; še ponoc ne spim temveč stajam in poslušam pred svojo sobo... Povej mi vse, Nataša, razkriv se meni starcu in..."

Dogovoril ni, temveč jo je krepko objel. Ona se je krčevito pritisnila na njegove prsi in skrila glavo na njegovi rameni.

"Naj si nič, nič, samo tako — bolna sem...," je trdila in se dušila od notranjih solz.

"Saj te blagoslov Bog, kakor te blagoslovjam jaz, ti moje milo, zlato dete!" je rekla oče. Naj ti pošlje za vselej dušni mir in te varuje vsakršnega gorja. Prosi Boga, dragica moja, da pride moja grešna molitev do Njega."

"Tudi moj blagoslov bodi nad teboj!" je dodala starka, vsa obliita s solzami.

"Srečno!" je zašepetal Nataša.

Pri vrati je obstala, še enkrat pogledala na njiju, kakor bi hotela še nekaj reči, a ni več mogla in naglo je odšla iz sobe. Zaslutil sem nekaj zlega in planil za njo.

OSMO POGLAVJE.

Naglo je korakala, molč in s povešeno glavo in ni me pogledala. Ko pa je prišla preko ulice in stopila na nabrežje, je nenadoma obstala in me priala za roko.

"Dusi me!" je zašepetal. "Srce mi je tesno — dusi me!"

"Vrni se, Nataša!" sem vzlknil preplašen.

"Ali ne vidiš, Vanja, da sem odšla z vsem, odšla od njiju in se nikdar več ne vrnem nazaj?" je dejala ona in me pogledala z nepopisno bolnostjo.

Sreč mi je otrplilo. Vse to sem sluštil že med potjo k njiju; vse to sem gledal kakor v megli, kakor bi bilo še dolgo do tega dneva, a zdaj so me njenje besede pobile kakor grom.

Zalostno sva stopala po nabrežju. Govoriti nisem mogel; premisil sem in preudarjal, a bil sem popolnoma zmeden. V glavi se mi je kar vrtelo. Vse to mi je dozdevalo tako brezumno, tako nemogoče!

"Vanja, ali me obsojaš?" je rekla ona naposlед.

"Ne, toda... ne verjamem ti; to ne more biti..." sem ji odgovoril, ne da bi vedel, kaj govorim.

"Ne, Vanja, res je! Odšla sem od njiju in ne vem, kaj bo z njima — ne vem tudi tega, kaj bo z menoj!"

"Ali greš k njemu, Nataša? Kaj ne?"

"Da!" je odgovorila.

"To je vendar nemogoče!" sem vzlknil ves potri. "Ali veš, da je to nemogoče, ti uboga moja Nataša! To je brezumno. Njiju umoriš in se pogubiš! Ali veš to, Nataša?"

"Vem; a kaj mi je storiti, saj ni moja volja!" je rekla ona in v njenih besedah je bilo toliko obupa, kakor bi šla na morišče.

"Vnm se, vnm se, dokler je še čas, sem jo rotil, rotil jo tem gorečejem in tem nujnejem, čimbol sem sam spoznal vso brezkonost svojih prošenj in vso njihovo neumestnost spričo te ga trenotka. "Ali veš, Nataša, kaj bo storila z očetom? Ali si to premisliša?"

"Rajši bi šla, Nataša; saj si prej želela in tudi klobuk si prinesla s seboj. Moli, Natašenka, moli, da ti Bog pošlje ljubo zdravje," je prigovarjala Ana

Andrejevna in plaho gledala hčer, kar bi se je bala.

"Res, le pojdi, da se obenem izprehodiš," je pripomnil starec; tudi on je nemirno motril hčerin obraz. "Matima prav. In Vanja te lahko pospremi."

Zazdelo se mi je, da je šinil preko Natašinih ustnic bridek smehljaj. Stopila je h klavirju, vzel klobuk in si ga dala na glavo; njene roke so trepetale. Vse njenje kretanje so bile nekako nezavestne, kakor bi sama ne vedela, kaj dela. Oče in mati sta jo pozorno opazovala.

"Zbogom!" je izpregovorila jedva slišno.

"Kaj bi se poslavljala, angeljek moj, saj ne pojdeš daleč! Samo da te veter opipa; le glej, kako si bleda. Ah, pa bi bila skoro pozabila — kakšna pozabljkiva sem! — da sem dogotovila tisti tvoj amulet; molitvico sem zašila vanj, angelj moj, molitvico, ki me jo je lani naučila nuna iz Kijeva. Dobra molitve je to; ravno prej sem jo zasilila. Deni jo nase, Nataša. Morda ti Gospod Bog pošije zdravje; saj si vendar nekaj edinka!"

In ženica je vzel iz skrinjice za ročna dela zlati naprsni križeč Nataše;

poleg njega je visel na istem traku ravnokar sešči amulet.

"Nosi ga za zdravje!" je dejala, ji obesila križeč okrog vrata in jo prekrižala.

"Včasih sem te vsak večer takole prekrižala, predno si šla spati; molila sem molitev, ti pa si mi odgovarjala. Zdaj pa si postala drugačna, in Gospod ti ne da več srčnega miru. Ah, Nataša, Nataša! Ne pomagajo ti niti moje materinske molitve!"

In starka je zaplakala.

Nataša je imela molčje poljubila roko in stopila za korak proti vratom; nenadoma pa se je brzo obrnila nazaj in s kocetu, njene prsi so burno pale.

"Očka, prekrižate tudi vi — svojo hčer!" je izpregovorila z duščkim se glasom in zdrknila pred njim na koleno.

"Nosi ga za zdravje!" je dejala, ji obesila križeč okrog vrata in jo prekrižala.

"Včasih sem te vsak večer takole prekrižala, predno si šla spati; molila sem molitev, ti pa si mi odgovarjala. Zdaj pa si postala drugačna, in Gospod ti ne da več srčnega miru. Ah, Nataša, Nataša! Ne pomagajo ti niti moje materinske molitve!"

In ženica je vzel iz skrinjice za ročna dela zlati naprsni križeč Nataše;

poleg njega je visel na istem traku ravnokar sešči amulet.

"Nosi ga za zdravje!" je dejala, ji obesila križeč okrog vrata in jo prekrižala.

"Včasih sem te vsak večer takole prekrižala, predno si šla spati; molila sem molitev, ti pa si mi odgovarjala. Zdaj pa si postala drugačna, in Gospod ti ne da več srčnega miru. Ah, Nataša, Nataša! Ne pomagajo ti niti moje materinske molitve!"

In ženica je vzel iz skrinjice za ročna dela zlati naprsni križeč Nataše;

poleg njega je visel na istem traku ravnokar sešči amulet.

"Nosi ga za zdravje!" je dejala, ji obesila križeč okrog vrata in jo prekrižala.

"Včasih sem te vsak večer takole prekrižala, predno si šla spati; molila sem molitev, ti pa si mi odgovarjala. Zdaj pa si postala drugačna, in Gospod ti ne da več srčnega miru. Ah, Nataša, Nataša! Ne pomagajo ti niti moje materinske molitve!"

In ženica je vzel iz skrinjice za ročna dela zlati naprsni križeč Nataše;

poleg njega je visel na istem traku ravnokar sešči amulet.

"Nosi ga za zdravje!" je dejala, ji obesila križeč okrog vrata in jo prekrižala.

"Včasih sem te vsak večer takole prekrižala, predno si šla spati; molila sem molitev, ti pa si mi odgovarjala. Zdaj pa si postala drugačna, in Gospod ti ne da več srčnega miru. Ah, Nataša, Nataša! Ne pomagajo ti niti moje materinske molitve!"

In ženica je vzel iz skrinjice za ročna dela zlati naprsni križeč Nataše;

poleg njega je visel na istem traku ravnokar sešči amulet.

"Nosi ga za zdravje!" je dejala, ji obesila križeč okrog vrata in jo prekrižala.

"Včasih sem te vsak večer takole prekri